

Slik planlegg vi for Sunnfjord kommune

Til økonominetverk 3. juni 2019

Agenda

- Kort om status Sunnfjord kommune
- Skuggebudsjett – den økonomiske situasjonen i dei 4 gjeldande kommunane
- Det økonomiske utfordringsbilde pr. i dag
- Samanhengar i plan og styringssystemet
- Økonomiske handlingsreglar
- Budsjett- og økonomiplanprosess
- Økonomi- og finansreglement

Sunnfjord kommune

212 dagar att!

Status

- Arbeidet er i stor grad i rute
- Mykje har handla om tilsetting, innplassering, administrativ organisering og bruken av kommunehusa
- Mange som arbeider mykje
- Mange som er spente (og litt urolige)
- Ny fase framover med uklare linjer mellom ny og gamal kommune

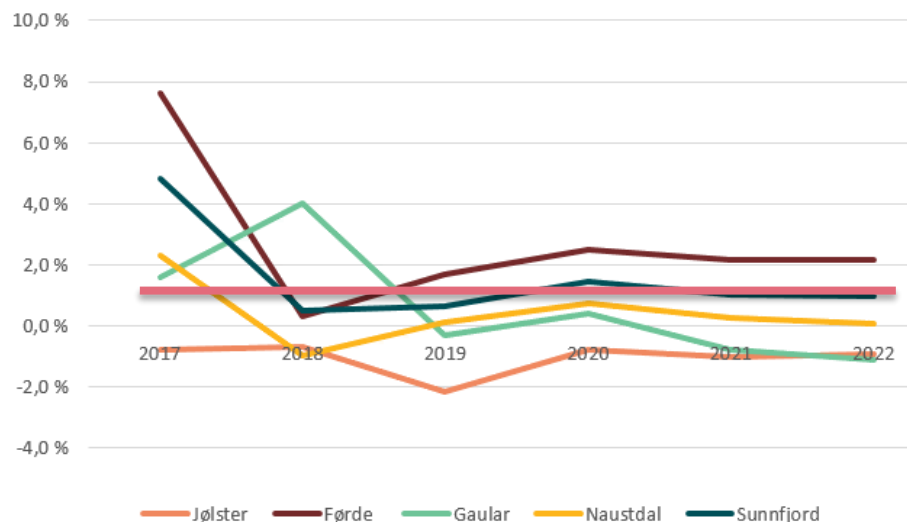

Skuggebudsjett og skuggeøkonomiplan 2020-2022

- prognose for Sunnfjord kommune i 2020 - 2022 basert kommunane sine gjeldande økonomiplanar for 2020 – 2022
 - Fellesnemnda gav i januar 2019 fråsegn til kommunane sine budsjett- og økonomiplanar
 - Vi har fått svar frå fylkesmannen etter deira vurdering av budsjett- og økonomiplanar
- utfordringar i den økonomiske planlegginga av Sunnfjord kommune

Skuggebudsjett - drift

Netto driftsresultat i % av driftsinntektene

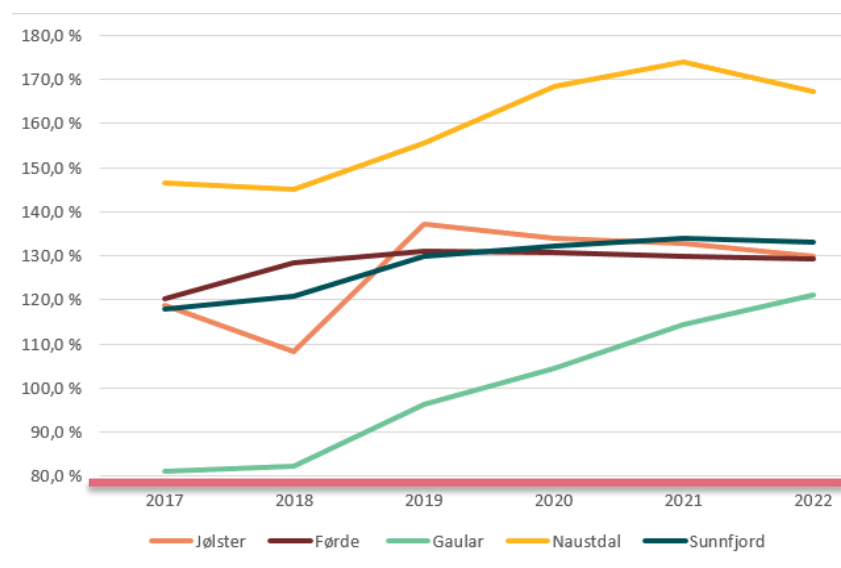

Netto driftsresultat viser kor mykje som kan disponerast til avsetjing og investering etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Med andre ord, det viser inntekter minus utgifter og er såleis eit viktig nøkkeltal.

Sunnfjord kommune ligg under anbefalt nivå på minimum 1,75 %.

Hovudregelen er at kommunar med avgrensa økonomisk handlingsrom, er kjenneteikna ved at dei har netto driftsresultat etter avsetjing til bundne fond, på under 1 % av inntektene.

Langsiktig gjeld i % av driftsinntekter

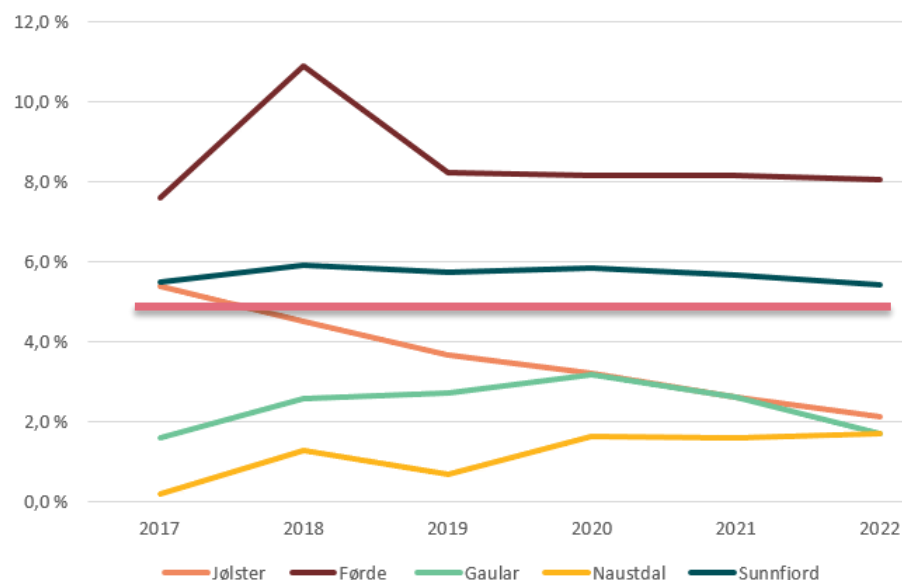

Ordinære renter og avdrag på lån skal finansierast av driftsinntektene, og indikatoren syner langsiktig gjeldsbelastning i høve desse.

Hovudregelen er at kommunar med avgrensa økonomisk handlingsrom, er kjenneteikna ved at dei har korrigert netto lånegjeld på over 75 % av inntektene

Sunnfjord kommune vil i etter dagens planar ha 132,3% i 2020.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

Hovudregelen er at kommunar med avgrensa økonomisk handlingsrom, er kjenneteikna ved at dei har disposisjonsfond på under 5 % av inntektene.

Sunnfjord kommune har eit høgare nivå enn dette, men det må og sjåast opp mot høgare langsiktig gjeld.

Prognose drift 2020

Risiko knytt til vurdering av prognose

- Høg
- Middels
- Låg

	Rekneskap 2018	Budsjett 2019	Prognose 2020
Driftsinntekter			
☺ Brukerbetalinger	68 242 232	71 968 621	74 260 447
☺ Andre salgs- og leieinntekter	190 517 451	195 595 832	201 546 363
☺ Overføringer med krav til motytelse	286 400 164	184 749 381	190 370 446
☹ Rammetilskudd	701 662 852	721 559 000	738 584 178
☺ Andre statlige overføringer	99 929 133	87 989 604	83 526 251
☺ Andre overføringer	13 813 050	4 743 800	4 888 336
☺ Skatt på inntekt og formue	604 938 692	612 645 000	634 362 854
☺ Eiendomsskatt	68 160 394	73 120 000	79 462 364
☺ Sum driftsinntekter	2 039 793 891	1 952 671 438	2 007 310 573
Driftsutgifter			
☺ Lønnsutgifter	1 045 265 405	1 004 375 372	1 026 630 305
☺ Sosiale utgifter	255 444 953	268 471 968	282 378 597
☺ Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	259 706 009	212 304 701	214 910 898
☺ Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	248 902 965	239 957 897	223 866 337
☺ Overføringer	145 000 630	140 234 430	136 711 226
☺ Andre kostnader			22 980 000
☺ Avskrivninger	106 113 736		
☺ Fordelte utgifter	-31 006 824	-11 215 963	-11 531 504
☺ <i>Korrigert ansvar 105 (fellesnemnda)</i>		-28 955 234	
☺ Sum driftsutgifter	2 029 426 874	1 825 173 171	1 895 945 859
Brutto driftsresultat	10 367 016	127 498 267	111 364 714
Finansinntekter			
☺ Renteinntekter og utbytte	19 703 413	26 193 413	26 232 413
☺ Mottatte avdrag på utlån	597 897	110 000	140 000
☺ Sum eksterne finansinntekter	20 301 310	26 303 413	26 372 413
Finansutgifter			
☺ Renteutgifter og låneomkostninger	43 261 600	61 445 000	64 269 000
☺ Avdrag på lån	81 570 709	80 765 000	85 566 000
☺ Utlån	986 745	230 000	130 000
☺ Sum eksterne finansutgifter	125 819 054	142 440 000	149 965 000
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-105 517 744	-116 136 587	-123 592 587
☺ Netto driftsresultat	10 963 008	11 361 680	-12 227 873
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	48 003 030		
☺ Bruk av disposisjonsfond	16 587 885	12 415 000	2 674 000
Bruk av bundne fond - korrigert for 105 (fellesnemnda)	28 625 833	7 592 642	7 592 763
☺ Sum bruk av avsetninger	93 216 747	20 007 642	10 266 763
Overført til investeringsregnskapet		740 000	740 000
☺ Avsatt til disposisjonsfond	66 233 568	27 816 226	34 486 226
☺ Avsatt til bundne fond	19 204 277	2 813 096	2 813 096
☺ Sum avsetninger	85 437 845	31 369 322	38 039 322
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	18 741 910	0	-40 000 432

Utfordringar - rammetilskot og skatt

Rammetilskot og skatteinntekter til kommunen må sjåast i samanheng. KS laga ein modell for berekning av skatt og rammetilskot som gjeld nye kommunar. Modellen viser at Sunnfjord kommune har 9,5 mill. kroner lågare anslag på frie inntekter i 2019 enn dagens kommunar.

Effekt for Sunnfjord kommune i siste modell:

- Inntektsutjamning:- 8,4 MNOK
- Inntektsgarantiordning:+ 0,5 MNOK
- Skatt på inntekt: - 1,6 MNOK

Sunnfjord kommune får befolkningsvekst under landsgjennomsnittet. Ein lågare vekst enn landet vil gje utslag på dei forventa inntektene til kommunen.

Skatt og ramme er framskrive frå 2019 til 2020

Utfordringar - brukarbetalingar

Kommunane har i dag ulike satsar på brukarbetaling. Andre prosjektgrupper, innan oppvekst, helse og sjølvkost/VAR arbeider med å finne nye satsar som er like frå 2020. Nivå på nye satsar vert vedteke i ny kommune.

Skule og barnehage

Skular og barnehagar vil vere organisert i dei same einingane som i dag, men vil få endringar i måten ein del oppgåver vil verte organisert dette kan påverke brukarbetaling.

Helse, sosial og omsorg

Einingar under sektorane helse, sosial og omsorg vil i få større endringar i organisering, system og oppgåver. Dette vil påverke brukarbetaling.

Vurderingar knytt til brukarbetaling innan helse og sosial og omsorg er ikkje klare. Det er truleg skilnadar på husleigene i omsorgsbustadane, samt betaling for nokre tenester, til dømes matombringning.

Sjølvkost / vatn, avlaup og renovasjon (VAR)

Ein legg opp til 100% sjølvkost dekning og ingen geografisk differensiering av gebyr i ny kommune. Summen av gebyr vil dekke utgiftene som ligg i budsjettet. Vi legg til grunn at det ikkje har noko netto effekt.

Gebysatsar er ikkje klare.

Utfordringar - eigedomsskatt

Stortinget har gjort vedtak for endringar i eigedomsskattelova. Endringane trer i kraft med verknad frå og med eigedomsskatteåret 2020.

Finansministeren har uttalt at det er skattesatsen i den mest folkerike kommunen før samanslåingstidspunktet som skal vere utgangspunktet for utrekning av eigedomsskatten i den nye, samanslåtte kommunen.

I ny regjeringsplattform frå januar 2019 er det sagt at regjeringa vil redusere skattesatsen for hus og fritidshus ytterlegare frå 5 ‰ til 4 ‰ – truleg frå 2021.

- Dersom skattesatsen for dei tre kommunane blir heva til 5 ‰ (4,7 for Gaular) vil ein tape ca. 4,0 MNOK i 2020.
- Dersom dei fire kommunane må legge Førde kommune sin skattesats til grunn for eigedomsskatten i Sunnfjord kommune (jf. uttale frå finansministeren), vil Sunnfjord kommune tape ca. 15 MNOK i høve til dei skatteinntektene kommunane får i dag.
- Ingen av kommunane har innarbeidd konsekvensane av endringane i sine økonomiplanar.

Utfordringar - lønn og sosiale utgifter

Alle tilsette i kommunane vil få tilbod om arbeid i ny kommune, så lønsmassen vil i utgangspunktet 2020 vere lik 2019 når ein justerer for lønsvekst.

Arbeidsgjevaravgift

- Kommunane har i dag ulikt nivå på arbeidsgjevaravgift. Førde har 14,1 % og dei tre andre har 10,6 %.
- Det er bestemt ei overgangsordning som vil gjelde i 2020 der dagens sats vert vidareført. Seinare i økonomiplanperioden kan ein forvente auka utgifter knytt til arbeidsgjevaravgift.

Pensjon

- Kommunane har ulik avsetnad til pensjon i dag. Det uvisst kva faktisk avsetnad i ny kommune vil vere. Eit estimat vil vere klart seinhaust 2019. Eit førebels estimat frå KLP pr april 2019 seier pensjonskostnad på 120 millionar. Dette tilsvarer ein sats på 14%

Finanskostnader

Finanskostnader er i hovudsak renter og avdrag, og har direkte samanheng med kommunen si samla lånegjeld. Sunnfjord kommune vil i 2019 ha 2,53 milliardar NOK i langsiktig lånegjeld eksl. pensjon. Dei neste tre åra vil dette auke til 2,62 milliardar NOK.

Rentekostnad

Rentebana til kommunane er sett til 2,5 % i 2019 og 2020 og 3 % i 2021 og 2022. Det er tett opp til Norges Bank si gjeldande rentebane, men med eit lite handlingsrom i 2019.

Dersom det skulle oppstå større endringar i finansmarknaden, som rentebanen ikkje tek omsyn til, så vil ein auke på **1 %** rente utgjere om lag **12,1 mill.** kroner i auka rentekostnader i 2019 (heilårseffekt). Om ein legg til grunn at planlagde investeringar vert gjennomført, vil ei tilsvarande auke gi ei årleg auke på om lag **21 mill.** kroner i 2022.

Avdragskostnad

Kommunane betalar avdrag etter minste avdragsprinsippet. Det er difor vanskeleg å samanlikne kommunens faktiske avdragskostnader med nedbetalingsplanen bankane legg opp til. Samla sett, ser ein likevel at avdragskostnadane er stabile, men jamt aukande utover i perioden.

Konsekvens av finanskostnader

Finanskostnader vert i hovudsak finansiert gjennom frie inntekter, men disposisjonsfond (t.d. rentefond) kan også nyttast. Ein konsekvens av auka finanskostnader kan vere å redusere drifta eller fjerne tenester som kommunen tilbyr. Det økonomiske handlingsrommet til Sunnfjord kommune vert påverka av finanskostandane.

Handlingsreglar

Ny kommunelov budsjett og rekneskapsforskrift gjeldande frå 2020, vil legge nokre nye føringar for handlingsreglar og måltal for kommunen. Desse vert innarbeidd i årsbudsjett og økonomiplan.

Handlingsrom

Førebels prognose for 2020 viser at det ikkje er noko handlingsrom for den nye kommunen i dag. Ved å legge dei kjende føresetnadane til grunn vil kommunen ha ei prognose 40 mill. NOK i meirforbruk.

Områder som har vesentlege endringar utover lønns- og prisvekst:

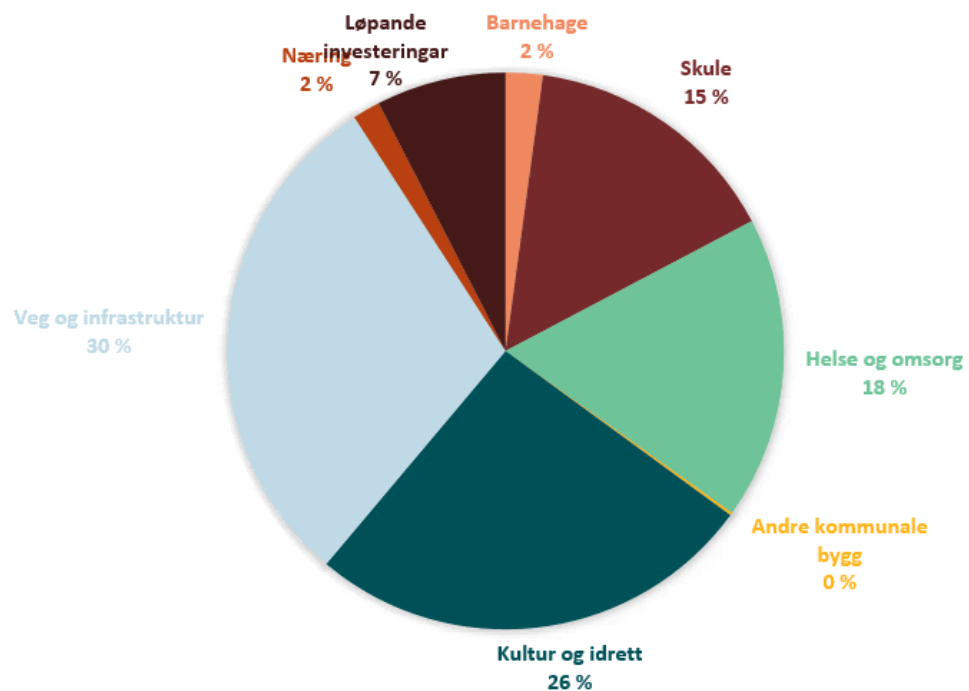
- 7 870 000 kr Prosjekt kostnadar ny kommune
- 7 965 000 kr Finanskostnadar knytt til nye låneopptak
- 7 900 000 kr Reduserte rammetilskot
- 1 600 000 kr Reduserte skatteinntekter
- 4 000 000 kr Reduserte inntekter eigedomsskatt
- 8 000 000 kr Auka lønskostandar knytt til ny organisering
- 7 000 000 kr Sum endra avsetnad og bruk av fond

- - 6 500 000 kr Auka inntekter kraftverk

Skuggebudsjett - investering

Investeringsprofil

Skule og barnehage

- Vedlikehald av skulebygg, Sande, Bygstad og Viksdalen
- Sunde skule, Førde

Kultur og idrett

- Idrettsanlegg, Bygstad
- Ny kulturskule/ Førdehuset
- Fleirbrukshall, Vassenden
- Fotballhall, Skei
- Svømmebasseng, Førdehuset

Veg og infrastruktur

- Nytt bustadfelt, Vassenden
- Veg og infrastruktur, Gaular
- Førdepakken
- Helgåsvegen, Naustdal

Andre kommunale bygg

- Kommunalebygg, Førde
- Bustadar flyktningar, Førde

Helse og omsorg

- Friskhus, Naustdal

Næring

- Sunnfjord næringspark

Investering 2020-2023

Investeringar over 10 millionar
i perioden frå kommunane
sine gjeldande økonomiplanar

Eining	Investeringstiltak	2020	2021	2022	2023
Rådmann, Førde	Førdepakken	27 945	27 945	27 945	
Kultur, Førde	Symjebasseng Førdehuset		16 765	19 860	
FDV/ skule, Førde	Ny hall ved Halbrend skule	10 165	15 720		
FDV/ barnehage, Førde	Tusenfryd barnehage - totalrenovering eller nybygg	13 000			
FDV/ omsorg, Førde	Planlegge institusjon/ omsorgsbustader	1 000		10 000	
FDV/ omsorg, Førde	Omsorgsbustadar 10 stk - auke til 15 stk - sjølvkost	32 040			
Plan og næring, Jølster	Sunnfjord Næringspark	20 000	20 000	20 000	
Plan og næring, Jølster	Smiehogen	10 000	8 000	4 000	
Rådmann, Naustdal	Friskhus	50 000	25 000		
Rådmann, Naustdal	Uteareal/ parkering frisksenter		12 500		
Teknisk drift, Gaular	Trafikktryggleiksplan - tiltak	3 750	3 750	3 750	
Teknisk drift, Gaular	Skulebygga i kommunen	7 500	29 000	21 250	
Teknisk drift, Gaular	Gaular idrett og fritidspark, Bygstad	8 125	8 125	5 380	
	SUM	226 275	186 305	132 885	0
	NETTOSUM ETTER MOMSKOMPENSASJON	187 808	155 953	112 707	0
VAR, Førde	VAR	9 350	9 350	9 350	
VAR, Gaular	VAR	6 000	6 000	6 000	
	SUM VAR	9 850	15 350	15 350	0
	Sal / bruk av investeringsfond				
Plan og næring, Jølster	Sal av tomter Sunnfjord næringspark	-10 000	-10 000	-10 000	
Plan og næring, Jølster	Sal av bustadar	-6 000	-4 000		
Plan og næring, Jølster	Sal av tomter Smiehogen bustadfelt	-6 500	-3 250	-3 250	
	SUM overføring til investeringsfond	22 500	17 250	13 250	
	SUM bruk av investeringsfond	-23 200	-17 950	-13 950	
	SUM LÅNEBEHOV	174 458	153 353	114 107	0
	Tilskot Husbanken - avlastningsbustad	-20 655			
	ÅRLEG AVDRAGSKOSTNAD	85 275	87 389	88 957	
	BRUK AV DISPOSISJONSFOND	26 003	24 403	25 203	
	UTVIKLING I LÅNEGJELD	42 525	41 561	-53	0

Hovudoversikt investering

Oversikt frå kommunane sine
gjeldande økonomiplanar.

Rekneskapstal 2018 er ikkje
revidert – er ikkje kjend med
endingar som påverkar
oversikta

Økonomisk oversikt - investering	R 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Inntekter					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	11 922 369	22 000 000	22 500 000	17 250 000	13 250 000
Andre salgsinntekter	1 326 369	-	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	34 429 756	-	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	44 113 492	50 482 000	40 192 000	30 352 000	20 178 000
Statlige overføringer	1 550 396	-	20 655 000	-	-
Andre overføringer	23 202 379	5 803 000	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	270 015	-	-	-	-
Sum inntekter	116 814 776	78 285 000	83 347 000	47 602 000	33 428 000
Utgifter					
Lønnsutgifter	285 894	240 000	-	-	-
Sosiale utgifter	75 253	60 000	-	-	-
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	212 027 116	178 789 000	182 475 000	133 955 000	99 180 000
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	18 600 225	38 740 000	34 600 000	42 000 000	33 604 000
Overføringer	78 630 047	79 214 000	24 875 000	22 000 000	11 651 000
Renteutgifter og omkostninger	2 208 143	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-7 807 000	-	-	-	-
Sum utgifter	304 019 679	297 043 000	241 950 000	197 955 000	144 435 000
Finansransaksjoner					
Avdrag på lån	80 761 830	-	-	-	-
Utlån	53 093 757	-	-	-	-
Kjøp av aksjer og andeler	22 407 168	2 300 000	2 400 000	2 500 000	2 600 000
Dekning av tidligere års udekket	28 071 585	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	585 403	22 000 000	22 500 000	17 250 000	13 250 000
Avsatt til bundne investeringsfond	13 570 005	-	-	-	-
Sum finansieringstransaksjoner	198 489 749	24 300 000	24 900 000	19 750 000	15 850 000
Finansieringsbehov	385 694 652	243 058 000	183 503 000	170 103 000	126 857 000
Dekket slik:					
Bruk av lån	208 356 861	192 195 000	132 300 000	125 950 000	85 904 000
Salg av aksjer og andeler	300 000	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	22 991 536	-	-	-	-
Overført fra driftsregnskapet	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	677 243	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	1 163 420	26 363 000	26 203 000	24 403 000	25 203 000
Bruk av bundne driftsfond	94 078 535	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	9 542 000	24 500 000	22 500 000	17 250 000	13 250 000
Bruk av bundne investeringsfond	24 064 261	-	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Sum finansiering	361 173 855	243 058 000	183 503 000	170 103 000	126 857 000
Udekket/udisponert	-24 520 796	-	-	-	-

Balanse

Balanse 31.12.2018

Verdiar på anleggsmiddlar

Registrerte verdiar på anleggsmiddel må kvalitetssikrast. Det må avklarast korleis kvalitetssikre registrerte verdiar på hus, institusjonar, bilar etc. Dette må så overførast til Sunnfjord kommune. Bilar må også omregistrerast til Sunnfjord kommune. Det same gjelder leasingkontrakter og husleigeavtalar.

Aksjar, obligasjonar og andre verdipapir

Ein må sjå på korleis ein formelt kan overføre beholdningane til ny kommune. Dei største verdiane er knytt til KLP.

Kortsiktig fordringar

Det må avklarast korleis ein overfører dette til ny kommune. Dette gjelder private, firma og offentlege instansar.

Kortsiktig- og langsiktig gjeld

Det er vanskeleg å berekne kva nivået på den kortsiktige gjelda vil vere ved inngangen av 2020. Kommunane må betale ned all kortsiktig gjeld mellom dei fire kommunane før årsskifte.

Premieavvik, pensjonsmidlar og pensjonsforpliktelsar

Det må vidare avklarast korleis overføre pensjonsmidlane/forpliktingane til ny kommune.

IKS

Kommunane er del i fleire interkommunale selskap og samarbeid. Det må avklarast korleis skal ein avslutte interkommunale selskap og samarbeid der det er aktuelt.

	R 2018
EIENDELER	
Anleggsmidler	5 462 938 318
☹️ Faste eiendommer og anlegg	3 054 868 433
☹️ Utstyr, maskiner og transportmidler	76 421 825
😊 Utlån	257 346 370
😊 Aksjer og andeler	157 927 963
😊 Pensjonsmidler	1 916 373 727
Omløpsmidler	784 345 046
☹️ Kortsiktige fordringar	161 889 512
😊 Premieavvik	63 610 067
😊 Obligasjoner	158 755 452
☹️ Kasse, postgiro, bankinnskudd	400 090 015
SUM EIENDELER	6 247 283 364
EGENKAPITAL OG GJELD	
Egenkapital	1 272 340 343
😊 Disposisjonsfond	119 715 445
☹️ Bundne driftsfond	110 654 033
😊 Ubundne investeringsfond	52 554 362
☹️ Bundne investeringsfond	37 251 725
😊 Regnskapsmessig mindreforbruk	18 741 910
😊 Udekket i inv.regnskap	-28 180 920
😊 Kapitalkonto	959 376 706
😊 Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	2 227 083
Langsiktig gjeld	4 693 979 777
😊 Pensjonsforpliktelsar	2 230 887 997
😊 Andre lån	2 463 091 780
Kortsiktig gjeld	280 963 244
😊 Kassakredittlån	-5 728 673
☹️ Annen kortsiktig gjeld	282 881 830
😊 Premieavvik	3 810 088
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 247 283 364
MEMORIAKONTI	
Memoriakonto	194 070 574
☹️ Ubrukte lånemidler	189 136 988
😊 Andre memoriakonti	4 933 586
Motkonto for memoriakontiene	-194 070 574

KOSTRA analyse

Gaular, 92.pl

Naustdal 326.pl

Jølster, 252.pl

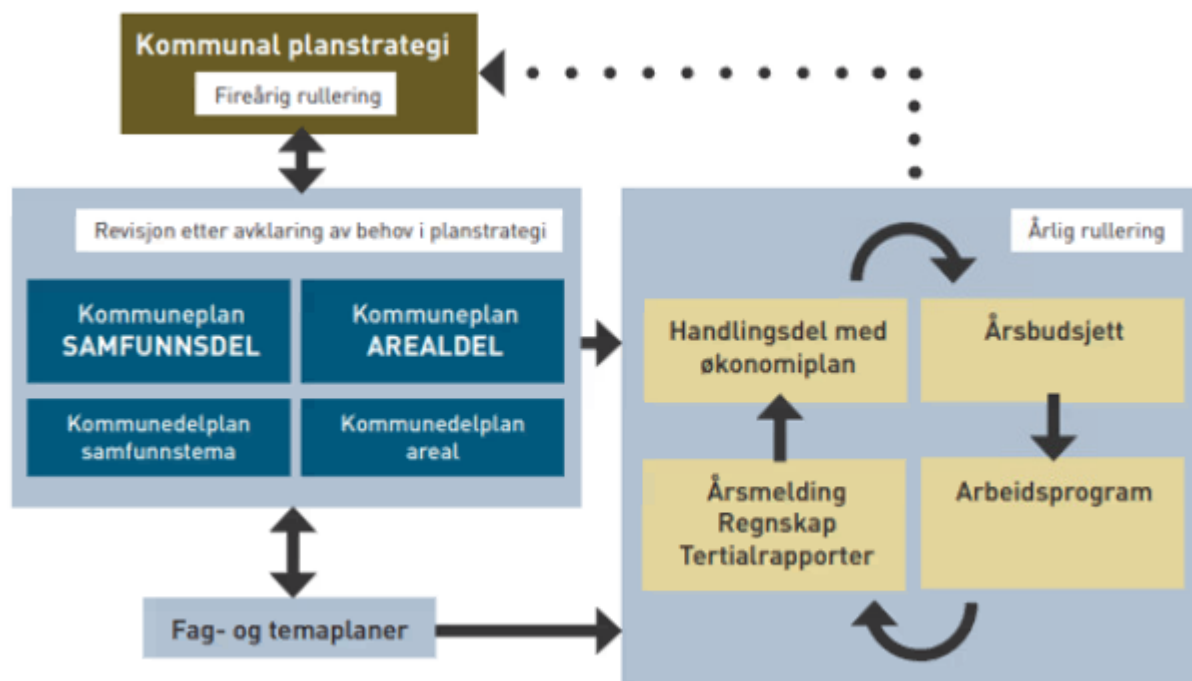
Førde, 56.pl

KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING	KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING	KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING	KATEGORI	ÅRETS ENDRING	RANGERING
Grunnskole	47 ↗	# 33	Grunnskole	46 ↘	# 380	Grunnskole	159 ↘	# 235	Grunnskole	25 ↘	# 34
Eldreomsorg	3 ↘	# 379	Eldreomsorg	22 ↘	# 251	Eldreomsorg	82 ↘	# 150	Eldreomsorg	43 ↘	# 81
Barnevern	158 ↘	# 238	Barnevern	82 ↘	# 275	Barnevern	86 ↘	# 183	Barnevern	39 ↘	# 186
Barnehage	278 ↗	# 70	Barnehage	51 ↗	# 83	Barnehage	4 ↗	# 11	Barnehage	62 ↘	# 142
Sosialhjelp	16 ↘	# 159	Sosialhjelp	76 ↘	# 180	Sosialhjelp	137 ↘	# 291	Sosialhjelp	41 ↗	# 323
Kultur	3 ↗	# 419	Kultur	15 ↘	# 378	Kultur	16 ↘	# 360	Kultur	32 ↗	# 92
Miljø og ressurser	103 ↗	# 285	Miljø og ressurser	296 ↗	# 15	Miljø og ressurser	38 ↘	# 283	Miljø og ressurser	40 ↗	# 243
Saksbehandling	0 ↗	# 63	Saksbehandling	18 ↘	# 141	Saksbehandling	1 ↘	# 308	Saksbehandling	182 ↘	# 222
Vann og avløp	2 ↗	# 313	Vann og avløp	36 ↘	# 302	Vann og avløp	80 ↗	# 289	Vann og avløp	74 ↗	# 226
Økonomi	88 ↗	# 183	Økonomi	42 ↘	# 381	Økonomi	20 ↗	# 367	Økonomi	157 ↘	# 260
Kostnadsnivå	76 ↗	# 51	Kostnadsnivå	74 ↘	# 178	Kostnadsnivå	60 ↗	# 287	Kostnadsnivå	21 ↘	# 147

Budsjett- og økonomiplanprosess 2020 - 2023

- Dette MÅ vi
- Dette BØR vi
- Dette VIL vi

Kopling mellom plan og styringssystem

Avklare sammenhengar mellom:

- Planstrategi
- Kommuneplan
- Styringssystem
- Økonomiplan med handlingsdel
- Gevinstrealisering

Handlingsreglar

Politisk sak til fellesnemnda juni 2019.

Sunnfjord kommune bygger på hovudreglar frå Teknisk berekningsutval (TBU):

- Netto driftsresultat etter bundne avsetningar 1,75 %
- Netto lånegjeld korrigert for ubundne investeringsfond 75 % av inntektene
- Disposisjonsfond over 5 % av inntektene

Handlingsreglar - utkast

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

R2018	B2019	B2020	B2021	B2022	B2023
0,5 %	0,6 %	1,25 %	1,50 %	1,75 %	1,75%

Det er realistisk for Sunnfjord kommune å nå eit netto driftsresultat på minimum på 1,75 % av drifts inntektene innan 2022 med ei moderat auke dei to første åra.

Langsiktig lånegjeld i % av driftsinntekter

R2018	B2019	B2020	B2021	B2022	B2023
120,8 %	129,9 %	130 %	130 %	130 %	130%

- Nye låneopptak skal ikkje overstige avdragsutgiftene
- Ekstraordinære innbetalningar går til nedbetaling av gjeld
- Lån gjennom Husbanken utgjere omlag pris- og lønsvekst. Det vil seie at 3% pris- og lønsvekst utgjere omlag 60 millionar kroner.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter

	R2018	B2019	B2020	B2021	B2022	B2023
Disp.fond i % av br. Driftsinnt.	5,9 %	5,8 %	5,8 %	5,8 %	5,8 %	5,8%

Sunnfjord kommune bør halde nivået på disposisjonsfondet gjennom planperioden. Dette må sjåast i samanheng med den høge gjeldsgraden kommunen har.

Prosess

I eit «normal» år:

- Økonomiplanprosess våren med endeleg vedtak i kommunestyret i juni
 - Utgangspunkt i kommuneproposisjonen
 - Fokus på langsiktig økonomiplanlegging
 - Handlingsreglar og prioritering av tiltak/prosjekt i både drift og investering
- Budsjettprosess hausten med endeleg vedtak i kommunestyret i desember
 - Utgangspunkt i statsbudsjettet
 - Detaljering av vedtekne tiltak/prosjekt i både drift og investering

Prosess haust 2019 med økonomiplan og budsjett for Sunnfjord kommune vert eit «unntak»:

- Økonomiplan- og budsjettprosess hausten med endeleg vedtak i kommunestyret i desember
 - Fokus på å lage eit realistisk budsjett for Sunnfjord kommune i år 2020
 - Manglar historikk på budsjetttrammer
 - Mange uavklarte forhold både for inntektsføresetnadar og utgifter

Budsjett- og økonomiplanprosess 2020 - 2023

Drift:

- Einingsleiarar skal kunn fokusere på å lage eit realistisk budsjett for 2020
- Leiargruppa med bistand frå økonomiressursar framskriv driftsbudsjett for åra 2021 – 2023
 - Gevinstrealisering vert tema

Investering:

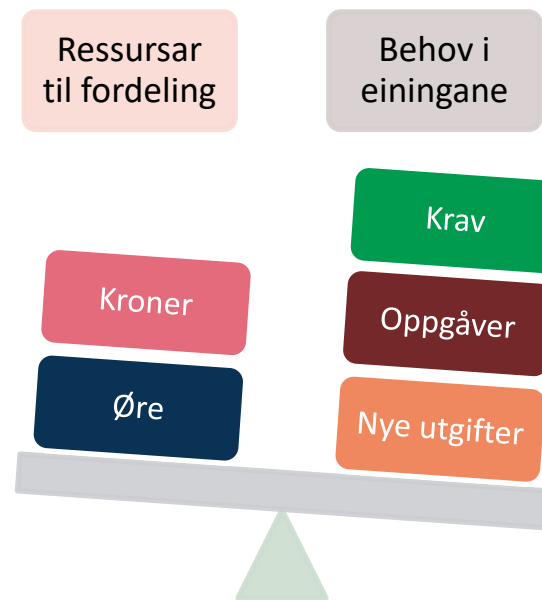
- Utgangspunkt i økonomiplanar for gjeldande kommunar
- Konkludere på handlingsregel for gjeldsauke og eigenkapital
 - Tema i førebels økonomiplan i fellesnemnda i juni
- Leiargruppa med bistand frå økonomiressursar prioriterer/skyv på investeringar for åra 2020 – 2023
 - Kommunalsjefar har dialog med aktuelle einingsleiarar om investeringsbehov

Ein mogleg prosess - Nedifrå-opp

Ein budsjettprosess der alle behov vert meldt i frå opp i organisasjonen

FORDELER

1. Inkluderande prosess – alle får delta. Kan gi betre eigarskap til tala i budsjettet
2. Avdekka utfordringar og nye behov, som elles ikkje hadde kome fram og gjere naudsynte tilpassingar
3. Opplever ramma som rettferdig

ULEMPER

1. Det samla behovet vil sannsynleg overgå dei samla ressursane ein har til fordeling. Hovudfokus vil då være på å redusere kostnader. Dette er ei negativ og destruktiv tilnærming til prosessen.
2. Det vil være einingar som er heilt nye, eller vesentleg forandra i ny organisasjon. Kan ein forvente at alle einingsleiarane kjenner sine nye behov?

Vår tilnærming til prosessen

Unntakstilstand

Leiargruppa må ha overordna styring på rammene, for å sikre økonomisk kontroll.

Utfordringar med ein «ovanifrå-ned» tilnærming:

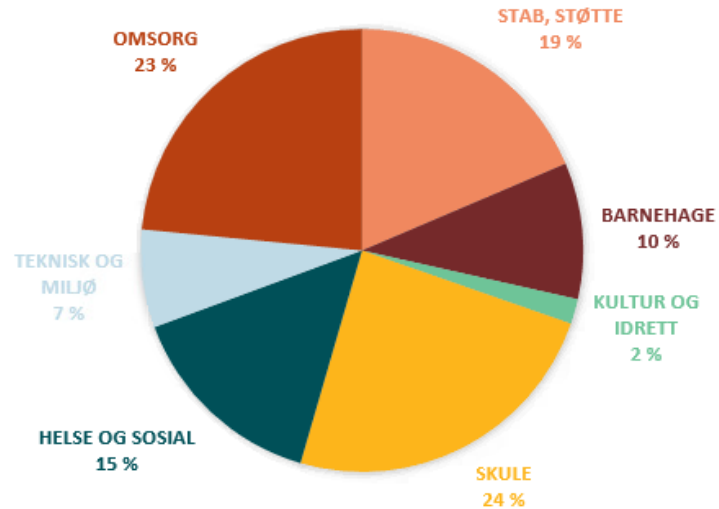
- Kan opplevast som ein ekskluderande prosess
- Kan gi kjensle av at tildelt ramme verken er realistiske eller rettferdige
- Kan redusere einingsleiarane sin eigarskap til tala i budsjettet
- Kan redusere einingsleiarane sin lojalitet til å halde seg innan ramma

Leiargruppa må:

- Legge opp til ein inkluderande budsjettprosess
- Sikre rettferdig fordeling
- Tilpasse rammene der det er naudsynt
- Sikre realismekravet
- Gi råd og rettleiing
- Gjere gode anslag, som gir rett fordeling (skuggebudsjett og KOSTRA-analyse)

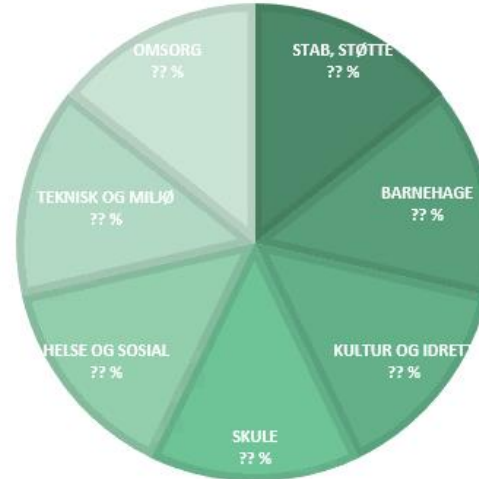
Grunnlag for fordeling

FORDELING FRÅ SKUGGEBUDSJETT

+

KOSTRA

=

Grunnlaget for å berekne storleiken på sektorane, og rammene til den einskilde eininga.

Korleis er fordelinga i Sunnfjord kommune samanlikna med andre kommunar?

Plan for budsjettprosess

Oppgave	Ansvar	Frist
Fråsegn til fylkesmannen	Fellesnemnda	6.februar
KOSTRA analyse	SSB	Etter15.mars
Skuggebudsjett	Fellesnemnda	10. april
Grunnlag på plass	Eigedomsskatt og sjølvkost	12.mai
Kommuneproposisjonen		14.mai
Førebels økonomiplan med føresetnader og tenesteprofil	Leiargruppe	24.mai
Handsaming – førebelsøkonomiplan med føresetnader	Fellesnemnda	12.juni
Ferdigstille e-skjema (kartlegge behov)	Økonominettverket	12. juni.
Overføring av tilsette til Visma	Visma/ hrm avd kommunen	21.August (september)
Godkjenne budsjetttrammer	Leiargruppa	21.august
Budsjetttrundskriv	Leiargruppa	23.august
Frist for innspel drift/investering	Einingsleiarar, kommunalsjefar	2.september
E-budsjett Visma	Rekneskap	2.september
E-budsjett klar i web	Rekneskap	3.september
Frist levere e-budsjett	Einingsleiarar	18. september
Frist levere e-budsjett	Kommunalsjef	3.oktober
Statsbudsjett		8.oktober
Konsolidere	Leiargruppa	17.oktober
Klart framlegg til saldert budsjett og økonomiplan	Kommunedirektøren	1.november
Politisk handsaming	Formannskap	November
Administrativ handsaming	AMU, med meir	November
Forslag budsjett og økonomiplan	Formannskap	27.november
Vedtak budsjett og økonomiplan	Kommunestyret	11.Desember

Løn utgjør mellom 60-80% av budsjettet til einingane. Overføring av tilsette vil være ein peikepin på behov i 2020

Kva har endra seg?

Einingsleiarane startar sitt arbeid

Kva gjer eg om budsjettet avviker frå ramma?

Einingsleiarane levere sitt budsjett.

Kort frist, berre to veker!

Budsjettprosess

Løn:

- Generelt utgjør løn 60-70 % av budsjettet for kvar eining
- Lønsdata vil vere tilgjengeleg i eBudsjett men må kvalitetssikrast
- I tillegg må vikarutgifter, ekstrahjelp, andre godtgjersle inkl. pensjon og arbeidsgjevaravgift leggjast inn manuelt

Driftsutgifter:

- Det vil ikkje ligge historikk i eBudsjett på tidlegare års utgifter.
- Det vert jobba med kva kostnadar som skal ligge til bygg og eigedomsforvaltning og kva som skal ligge til kvar enkelt eining. Fokus på å unngå kostnadsdeling mellom mange ansvar.
- Beste anslag

Driftsinntekter:

- Viktig å sikre vidareføring av eksterne tilskot, fond, refusjonar
- Fjerne alle refusjonar/kostnadar mellom kommunane Jølster, Naustdal, Gaular og Førde

Opplæring

Vi planlegg obligatorisk opplæring til faste tidspunkt hausten 2019.

Opplæringa vil omfatta nødvendig kunnskap for å kunne:

- Grunnleggande økonomisk kunnskap
 - Kostra; art (konto) og funksjon (teneste)
- Løn
- Budsjettere i eBudsjett
- Attestasjon/tilvising

Økonomi- og finansreglement

Økonomireglement

- Etter mal for delegeringsreglement
- Under utarbeiding for Sunnfjord kommune
- Vedtak etter val av kommunestyre i september 2019

Finansreglement

- Ventar på ny forskrift om finans- og gjeldsforvaltning
- Førde kommunar har pr. i dag plassert 170 mill kr
 - Setje rammer for nødvendig likviditet i bank, rentefond og aksjefond
- Behov for å vurdere gjeldsforvaltning utover ordinære lån i KLP, Kommunalbanken og Husb.
- Ikkje starta utarbeiding
- Vedtak i desember 2019

Takk for meg